

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 592/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., advokátom, Mierová 1725, Čadca, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/75/2024 z 25. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. PB-4C/13/2022 z 23. augusta 2022 bola zamietnutá žaloba sťažovateľky o zaplatenie 21 000 eur s príslušenstvom. Po podaní odvolania sťažovateľkou Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 27Co/10/2023 z 23. novembra 2023 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté.

3. Sťažovateľka namieta závažné porušenie práva na spravodlivý súdny proces a porušenie rovnosti zbraní z dôvodu jej nevypočutia k podstatným okolnostiam sporu. Hoci súd tento nedostatok odôvodňuje s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania v zmysle § 153 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), predmetné ustanovenie nie je kogentným na rozdiel od zákonnej

koncentrácie konania a súd môže vykonať aj dôkazný prostriedok, ktorý strana navrhla neskôr. Obzvlášť ak ide o výsluch strany sporu – žalobkyne. Súd prvej inštancie popri navrhovanom výsluchu sťažovateľky, ktorý odmietol vykonať, mal tento nahradiť prečítaním zápisnice z konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 3C/71/2021, avšak nevykonala ani tento dôkazný prostriedok a neurobila tak ani odvolací súd, čím došlo k porušeniu § 383 CSP.

4. Ak by súd prvej inštancie vykonal výsluch sťažovateľky, alternatívne aspoň prečítaním uvedenej zápisnice, tak by mal verifikovanú jedinou spornú skutočnosť, a to okolnosti prevodu finančných prostriedkov na účet žalovaného (dôvod odovzdania peňazí). Uvedený nesprávny postup okresného súdu mal za následok aj nesprávne zistený skutkový základ a z toho vyplývajúcu nesprávnu právnu kvalifikáciu (zmluva o pôžičke), v dôsledku čoho sťažovateľka stratila spor.

5. S týmto právnym základom si vystačil aj odvolací súd a napokon aj súd dovolací, ktorý sa k napádaným procesným nedostatkom nevyjadril dostatočne, resp. sa opomenul vyjadriť, preto ide o extrémny prípad porušenia práva na spravodlivý proces, keďže právo byť v konaní pred súdom vypočutý je imanentná súčasť práva na súdnu ochranu, ktoré sa priznáva každému bez rozdielu, ak vystupuje v spore ako strana konania.

6. Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, či a v akej miere sa najvyšší súd oboznámil s konaním vedeným na okresnom súde vo vzťahu k odmietnutému výsluchu na pojednávaní. Rovnako najvyšší súd, hoci je viazaný skutkovým stavom, nereflektoval na okolnosti, ktoré sťažovateľka uviedla v dovolaní, najmä okolnosti odovzdania predmetu pôžičky sťažovateľkou dlžníkovi, pričom súd sa obmedzil len na tvrdenie žalovaného, že jeho priateľka mohla jeho účtom disponovať. Toto nebolo v žiadnom stupni konania dostatočne preukázané. Sťažovateľka pokladá za nezákonné, ak súd nevykonala (ani nenahradil) na pojednávaní jej výsluch, ale nepodložené skutkové výroky druhej strany sporu nekriticky prebral bez preukázania do rozhodnutia. Preto je uznesenie najvyššieho súdu nedostatočne odôvodnené, nejasné a právne neudržateľné.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania sťažovateľky, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí a považuje ho za nedostatočne odôvodnené, a to vo vzťahu k dokazovaniu vykonanému okresným súdom (§ 185 a nasl. CSP) a jeho postupu, keď na pojednávaní konanom 23. augusta 2022 odmietol vypočuť sťažovateľku, čím zasiahol do jej procesných práv v intenzite zakladajúcej porušenie práva na súdnu ochranu. Tento nedostatok namietaný v odvolaní nenapravil ani odvolací súd a napokon ani súd dovolací.

8. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05); vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd je na prvom mieste zodpovedný všeobecný súd. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu

sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. US 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

9. Článok 46 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, chráni základné právo na súdnu ochranu. Tento článok chráni v prvom rade právo na prístup k súdu (II. ÚS 591/2012). Ústavný súd môže taktiež vysloviť jeho porušenie, ak skonštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedáva odpovede na podstatu preskúmvanej veci (procesná arbitrárnosť). K porušeniu tejto referenčnej normy môže dôjsť aj vtedy, ak všeobecný súd opomenie aplikovať právnu normu, ktorá má pre vec zásadný význam, resp. aplikuje úplne inú právnu normu (IV. ÚS 77/02).

10. Ako to z odôvodnenia (bod 3 odôvodnenia napadnutého uznesenia, pozn.) napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, prípustnosť dovolania sťažovateľky bola založená na dôvodoch podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

11. Dovolací dôvod zmätočnosti sťažovateľka odôvodnila nevykonaním navrhovaných dôkazov (výsluchom sťažovateľky ako žalobkyne, resp. prečítaním zápisnice z jej výpovede v súvisiacom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 3C/71/2021), nesprávnym vyhodnotením dokazovania a nedostatočným zistením skutkového stavu, ktoré viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci. Predmetná argumentácia sa významne prekrýva s jej sťažnostnými námietkami.

12. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia sťažovateľke vysvetlil podstatu namietanej vady zmätočnosti (body 8 a 9 odôvodnenia napadnutého uznesenia) a konkretizoval okolnosti, keď nedostatky v procese dokazovania sú spôsobilé zasiahnuť do práva na spravodlivý proces (bod 12 odôvodnenia), čo v prípade sťažovateľky nenastalo. Súčasne najvyšší súd, poukazujúc na aktuálnu judikatúru, konštatoval, že nevykonanie všetkých dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie dôkazu nezakladá vadu zmätočnosti (bod 14 odôvodnenia), pričom dovolací súd ani neprehodnocuje dôkazy vykonané na súdoch nižšej inštancie (bod 16 odôvodnenia), v ktorých postupoch a zistených záveroch neboli zistené zásadné nedostatky. V súvislosti s namietaným nevykonaním výsluchu sťažovateľky najvyšší súd citoval z odôvodnenia rozsudku krajského súdu v bode 37, v ktorom sa odvolací súd podrobne zaoberal touto argumentáciou sťažovateľky, poukazujúc na rozsudok okresného súdu, ktorý akcentoval zásadu koncentrácie konania, ako aj neúčelnosti vykonania tohto výsluchu, keďže skutočnosti, ku ktorým mala byť sťažovateľka vypočutá, vyplývali z predložených listín a sťažovateľka svoje tvrdenia nevedela inak preukázať. Sťažovateľka sa na pojednávanie, na ktorom mala možnosť reagovať na tvrdenia žalovaného, nedostavila a svoje práva tak nerealizovala vlastným pričinením. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky o nevykonaní dôkazu prečítaním zápisnice z jej výpovede v súvisiacom konaní vedenom pod sp. zn. 3C/71/2021, z napadnutého rozhodnutia vyplýva (body 19 a 20 odôvodnenia), že predmetná zápisnica bola sťažovateľkou okresnému súdu zaslaná a samotné jej neprečítanie na pojednávaní nespôsobuje, že sa s ňou súdy neoboznámili, čo vylučuje (i v prípade nesprávneho procesného postupu okresného súdu), aby bolo porušené jej právo na spravodlivý proces v požadovanej intenzite.

13. Najvyšší súd posúdil sťažovateľkou namietaný dôvod zmätočnosti v kontexte s jej dovolacími námietkami, pričom sa nestotožnil s názorom sťažovateľky, že nesprávny procesný postup súdov

mal znemožniť uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že by založil označený dôvod prípustnosti dovolania [§ 420 písm. f) CSP], a preto dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

14. Pokiaľ ide o sťažovateľkou uplatnený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia spočívajúci v odklone odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu pri posudzovaní otázky dôkazného bremena, ak súd prehliadol, že zmluva o pôžičke vyžaduje (§ 657 Občianskeho zákonníka), aby veriteľ aj skutočne odovzdal predmet pôžičky dlžníkovi, sťažovateľka v tomto smere neuvádza v sťažnosti žiadnu argumentáciu, ktorou by závery najvyššieho súdu v tomto smere spochybňovala, čo pri rešpektovaní bezvýnimочnej viazanosti dôvodmi ústavnej sťažnosti [§ 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] neumožňuje ústavnému súdu iniciatívne dotvárať sťažnostnú argumentáciu, a teda sa zaoberať touto časťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

15. Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup odvolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolaním sťažovateľky, pričom závery, ku ktorým dospel, podrobne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil a podporil aktuálnou judikatúrou súdnych autorít.

16. Je potrebné poznamenať, že dovolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o dovolaní podstatný význam. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (podobne II. ÚS 114/2021 a tam citovaná judikatúra).

17. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k odmietnutiu dovolania sťažovateľky, majú podľa názoru ústavného súdu oporu v aplikovaných ustanoveniach relevantných právnych predpisov. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov ústavný súd považuje za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam. Preto podľa jeho názoru nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľky. Je potrebné zdôrazniť, že z pohľadu ústavného súdu ide o výsledkovú materiálnu spravodlivosť, v ktorej kontexte najvyšší súd dostatočne obhájil, prečo prijal záver o vecnej neúčelnosti v konkrétnych okolnostiach konania (a v jeho rámci vykonaného dokazovania) zrušovať rozsudok krajského súdu, a to aj bez ohľadu na prvky procesnej pasivity sťažovateľky (odsek 12 tohto odôvodnenia). Ústavný súd rozhodovanie odvolacieho súdu nenahrádza (čo od neho sťažovateľka očakáva), ale konštatuje ústavnú udržateľnosť jeho záverov.

18. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 od. 1 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd sa presvedčil o tom, že najvyšší súd ústavne konformným spôsobom reagoval a vysporiadal sa so všetkými relevantnými námietkami sťažovateľky v odôvodnení

napadnutého uznesenia a dostatočne artikuloval dôvody, prečo v okolnostiach danej veci neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania z dôvodov uvedených v dovolaní.

19. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že neexistuje relevantná súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny ani právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu